

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Urbanus V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
1367.URBANUS QUINTUS,
PONTIFEX CCII.

ANNO DOMINI MCCCLXII.

Urbanus Lemovicensis, Guiliemus antea vocatus, Pontifex factus, Tiaram Pontificiam triplici coronâ circumdedit, à S. Sylvestro I. simpliciter, (quod vulgo fertur) à Bonifacio VIII. dupliciter coronatam. Instituit benedictionem Rosæ Aureæ, Dominicâ *Lætare* in Quadragesimâ, quam ipse primum misit Joannæ Sicilie Reginæ. Pontificatum tenuit annos octo, menses tres. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Edit. Luxemb. 1727. fol. 261. App.*)

I.
Ex Arch.
Angliae
Rymer
Tom. 6.
pag. 569.

Bulla pro Regina Sicilie super rumore de Provincia invadenda: anno 1367.

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo &c. Salutem & Apostolicam benedictionem.

Insonuit, Fili carissime, his diebus rumor implacidus in Comitatu Provinciæ, ad carissimam in Christo Filiam nostram, Johannam Reginam Sicilie illustrem, pro Regno Sicilie nostram & Ecclesiæ Romanae Vasallam speans, & jam usque ad nostram audienciam est perlaus, quod dilectus Filius, nobilis Vir, Johannes Dux Lancastriæ, natus tuus, intendit, communatur, & parat se prædictum Comitatum invadere. De quo nescientes quo Jure vel Titulo hoc agere valeat, miramur plurimum & dolemus, maximè quia, cum olim de hoc aliqua suspicio præcessisset, quidam Nuncius tuus ex parte tua litteras portans Credentia, nobis retulit, quod hoc nequam permitteret fieri Regia Celsitudo, nisi prius præcedente requisitione legitima, & in iusticiæ defectu, quod nondum noscitur esse factum. Cum itaque memorata Regina parata sit super omnibus, quæ idem Dux ab ea vellat petere, stare Juri, quod etiam nos offerimus, pro eadem Serenitatem tuam affectuosè rogamus, & obsecramus in Domino, quatenus hujusmodi invasionem, quæ omnes illas partes, Deo juvante, pacificas conturbaret, multaque pericula animarum & corporum, ac rerum dispendia generaret, indubie fieri non permittas, maximè quia præfatus Dux, tenendo viam istam rationabiliter, justitiam suam, si quam habeat, facilis & honorabilis consequetur. Super quibus, eidem Serenitati pleniùs exponendis, dilectum Filium, Magistrum Johannem de Cabrespino Canonicum Narbonensem, Decretorum Doctorem, Apolstolicæ Sedis Nuncium, Latorem præsentium,

ad tuam præsentiam destinamus; cui super his, quæ Tibi de præmissis ex parte nostra narraverit, fidem velis credulam adhibere,

Datum Viterbiæ VII. Calendas Augusti, Pontificatus nostri anno quinto.

ANNO
1367.

II.
Ex Hist.
Univers.
Parisiens.
Bulzæ
Tom. 4.
p. 414.

In favorem Caroli Galliarum Regis contra Seditiones, qui Parisiis & alibi Societatem componuerant, nuncupatam: *La grand Compagnie*, ad turbandum Regni Statum: anno - - -

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Quam sit plena periculis ac cunctis Christi Fidelibus abhorrenda severa illorum immanitas, qui avaritiae fervore succensi arma moventes le magnas Societates seu Compagnias appellant, in quibus nulla pietas, nulla fides extitit, effusus Christianorum sanguis, mortes, strages multarum Ecclesiarum & Monasteriorum incendia, Virginum raptus & stupra, Civitatum, Castrorum, aliquorunque Locorum & bonorum quorumlibet direptiones, spoliaciones, prædae, aliaque afflictiones innumeræ in diversis mundi partibus, & præsertim in Regno Franciæ ex multo jam tempore perpetratae, pro dolor attestantur!

Contra quos licet per nos & nonnullos Praedecessores nostros Romanos Pontifices plurimi processus tam speciales quam generales sint habiti, diversas penas & sententias continentis, quas in suo robore volumus & decernimus permanere, & haberi etiam præsentibus pro expressis. Nihilominus tamen ex pastoralis sollicitudinis cura, quam erga gregem Dominicum habere diligenter perurgemur, anxie timecentes, quod mundi invadente malitia hujusmodi nefandis sceleribus affuerit ab illis, & præsertim in ipso Regno Franciæ, ubi maior Christianitati periculum imminent, & in quo furor tempestatis hujusmodi magis invaluit, non defitant, & alios ad similia non inducant, ac diligenter recensentes, quot & quanta bona ex ipso Regno Catholicæ Fidei rotique Christiano populo in longum continuata per ævum multumè provenierint, & quantum & qualiter Christianissimi Francorum Reges, qui fuerunt pro tempore, eandem fidem Catholicam & Romanam Ecclesiam, cuius semper præcipui pugiles extiterunt, longè latèque per orbem, sicut exacti temporis Antiquitas fidelis insinuat, & probat evidenter veritatis multipliciter extulerunt, ferventer pro ipsa fide pugnando, ac Ecclesiæ & personas Ecclesiasticas sui Regni favorabiliter protegendo, dignum ducimus & expediens reputamus, ut adversus hujusmodi pravorum nequitiam, quantum cum Deo possumus, opportunis remedii occurramus. Consideratione igitur præmissorum super his cum Fratribus nostris deliberatione præhabita diligenter & de ipsorum Fratrum Consilio, ut bonis & fidelibus tranquillitatem præservemus & pacem, ac pravorum iniuriantibus, animarum periculis, personarum excidiis, Ecclesiarum & Ecclesiasticorum alio-

ANNO
1367.

rumque bonorum dispendiis & jacturis, aliisque malis hujusmodi, quantum cum Deo possumus, salubriter obviemus, auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, districtius inhibentes, ne aliqua persona Ecclesiastica, vel mundana, cujuscunque praeminentiae, dignitatis, status, ordinis, vel conditionis existat, Societatem, vel Societas hujusmodi de cetero congregare, facere, tractare, seu ordinare, aut congregatas in ipsum Regnum inducere, mittere, vel in eo tenere, seu aliqualiter fovere, aut in eis vel earum aliqua Capitanearium, seu Constabulariam, sive aliud quodcumque Officium seu Ministerium assumere, aut ex antiquo vel novo tempore assumptum quomodolibet retinere aut exercere, Banneriam seu Vexillum erigere seu deferre, vel se in hujusmodi Societatibus infra seu contradictum Regnum jam factis vel in posterum faciendis quovis modo recipere seu immisericere, aut in eis tractandis, contrahendis seu firmandis, aut jam factis seu faciendis, manutendis & conservandis dare operam, consilium, auxilium, vel favorem, aut cum ipsis Societatibus jam factis, vel in posterum faciendis praeformatum Regnum, aut Civitates, Terras, Castra, Villas, & alia quævis loca, seu partes aut personas & bona dicti Regni invadere, occupare, vel detinere aut depopulari, vel eorum ope seu auxilio ut in præmissis Regno & partibus incursum hostiles seu prædatorios agere, degradations vel rapinas vel spolia inde asportata, aut talia perpetrantes seu committentes, aut Societas ipsa vel aliquas ex eis cum præda, vel sine præda, scienter, voluntariè, & dolosè receptare, vel cum eis publicè vel occultè participare, aut eorum Subditis & aliis, quod præmissa faciant vel committant, concedere, seu permittere, aut sustinere, si hoc sciverint & potuerint prohibere, aut eis bladum, panem, vinum, carnes, equos, arma, currus, navigia, aut quæcumque viualia, pecunias, merces, vel res aliquas, quæ in eorum commodum cedere valeant, deferre, portare, dare, vel concedere, aut ab eisdem prædas & hujusmodi bona rapta emere, vel alias qualitercumque recipere, aut alias in præmissis faciendis vel committendis dare consilium, auxilium, vel favorem quoquo modo præsumat. Alioquin omnes & singulos cujuscunque, ut præmittitur, praeminentiae, dignitatis, status, ordinis, vel conditionis existant, qui contra Constitutionem & prohibitionem nostram hujusmodi facere vel venire aut aliqualiter attentare præsumperit, nec non alios, qui Subditos suos ad hujusmodi scelera committenda in dictum Regnum duxerint, seu transmiserint, tanquam autores hujusmodi damnatorum Excommunicationis sententiam incurre volumus ipso facto, & eorum terras & loca quilibet interdicto Ecclesiastico subiacere, ita videlicet, quod nullus præterquam in mortis articulo ab Excommunicationis absolvi sententia, nec interdicto hujusmodi relaxari per alium quam Romanum Pontificem valeat quovis modo. Et nihilominus eos omnes & singulos penas & sententias contra talia præsumentes per Sacros Canones infictas & latas incurrisse, & eis ligatos fore auctoritate Apostolica supradicta tenore praesentium declaramus: ipsosque, nec non Civitates, Oppida, Castra, Villas, Loca, & Communitates, Universitates & populos in iis culpabiles seu culpabilis

omnibus privilegiis, libertatibus, & immunitatibus realibus & personalibus sub quacunque verborum forma à dicta Sede, aut Imperatoriâ vel Regiâ Majestate, aut aliis inferioribus concessis eisdem, nec non feidis, bonis, honoribus, officiis, Juribus & Jurisdictionibus, quæ à Romana vel aliis Ecclesiis, aut Imperatoriâ aut Regiâ Majestate hujusmodi aut aliis inferioribus quibuscumque tenore profecta fuisse noscuntur, ex nunc ut ex tunc sententialiter privamus, eorundem Ecclesiârum & Monasteriorum Prælatis, etiamque Episcopali vel majori præfulgeant dignitate, districtius injungendo, quod feuda & bona ipsa recipient, & pro suis Ecclesiis & Monasteriis teneant, aut aliis concedant, & de ipsis disponant, prout alia eis licet & pro Ecclesiârum & Monasteriorum suorum utilitate viderint expedire, singularesque personas in his culpabiles ad illa & similia, & quilibet alia ipsorumque descendentes usque ad tertiam generationem exclusivè ad Dignitates, Personatus & Officia, & alia quilibet Beneficia Ecclesiastica cum cura vel sine cura quovis nomine censeantur, auctoritate quilibet obtinenda inhabilitamus & inhabiles reddimus eo ipso, Vasallos quoque & homines eorundem delinquentium contra Constitutionem & nostras prædictas à juramento & fidelitate, à quacunque obligatione quilibet tenebantur, eisdem totaliter absolvimus. Et insuper volumus & statuimus, quod ex tunc ipsis Sociales, Receptatores & Defensores eorum & alii, ut præmittitur, delinquentes, sint & habeantur infames; ita quod nec ad testimonium, nec alios actus legitimos admittantur. Fiant etiam intestabiles, sic quod non possint condere testamentum, nec ad cujusquam successionem ex testamento, vel ab intestato aliquatenus admittantur. Et si Tabelliones fuerint, instrumenta confecta per eos non valeant, sed cum actore damnato damnantur, filii quoque & nepotes ipsorum usque ad tertiam generationem exclusivè ad nullos honores mundanos seu Ecclesiasticos admittantur, sicut domus eorum deserunt, & ut non sint qui habent in eis, dentur cuncta eorum aedificia in ruinam, & ut perpetua notam infamiae perpetua ruina testetur, nullo tempore reparantur, sit eis postulandi negata facultas, sit Tabellionatus, Judicatus & quilibet aliud Officium seu Ministerium publicum interdictum. Quod si fecus super his actum fuerit, id carere volumus omni robre firmatum. Omnes quoque præfatos Capitanos, Adjutores, Connestabiles, Caporales Societatum ipsorum & alios quoscumque de Societatibus & delinquentibus supradictis, omnibus dignitatibus & honoribus secularibus ac officiis publicis, in quibus forsitan essent constituti, ex nunc ut ex tunc deponimus, ac per sententiam removemus, ac Cingulum militari, si forsitan essent eo decorati, privamus, eosque ad eadem officia, dignitates, honores, & Cingulum militare reddimus inhabiles & indignos. Quod si inter eos sint aliqui Clerici sive Ecclesiastica personæ, Dignitates, Personatus vel Officia, Canonici & Præbendas, & alia quævis Beneficia cum cura vel sine cura, seu administrationes quascumque obtinentes, qui sortem Domini, in quam erant assumpiti, temerariè relinquentes, & Ministros Belial ac iniquitatis satellites se constituentes, ipsos ultra prædictas peñas & sententias, quibus etiam volumus eos subjecere, eisdem Dignitatibus, Personatibus, Offi-

ciis,

ANNO
1367.

ANNO
1367.

ciis, Canonicatibus & Præbendis, Beneficiis & administrationibus ipso actu decernimus esse privatos. Concedentes illis, ad quos earumdem Dignitatum, Personatum, Officiorum, Canonicatum & Præbendarum, Beneficiorum & Administrationum collatio, seu provisio pertinet, ea conferendi & providendi de illis personis idoneis, prout expedire viderint, plenam & liberam facultatem, ac eis in virtute Sanctæ obedientiæ districte mandantes, quod ad collationem & provisionem hujusmodi, quam citò eis de prædictorum delinquentium hujusmodi culpis consisterit, procedere non postponant. Quod si iidem Prelati, vel alii, ad quos hujusmodi feudorum & bonorum receptione, concessio, dispositio, Dignitatum, Personatum, Officiorum, Canonicatum, Præbendarum, Beneficiorum & Administrationum collatio & provisio, ut præmittitur, pertinent, infra unius mensis spatium, postquam eis de præmissis excessibus & culpis constituit, ad receptionem, concessionem, dispositionem, collationem & provisionem easdem non processerint facendas, Nos ipsas receptionem, concessionem, dispositionem, collationem, & provisionem dispositioni nostræ ac Sedis ejusdem specialiter reservamus, districtus illis inhibentes, ad quos eadem receptione, concessio, dispositio, collatio, & provisio alias pertinent, vel possint quomodo libet pertinere, ne de feudis, bonis, Dignitatibus, Personatibus, Officiis, Canonicatibus, Præbendis, ac Beneficiis & administrationibus ipsis vel ipsorum aliquo contra nostram reservationem hujusmodi disponere vel ordinare præsumant. Nos enim decernimus irritum & inane, si secus fuerit attentatum, & cum poenæ condignæ non possint tam gravibus & multiplicibus sceleribus adhiberi, & ne ipsorum temeritas transeat præsumptoribus in exemplum, de dictorum Fratrum Consilio bona ipsorum protervoirum Socialium mobilia concedimus Fidelibus occupanda, immobilia vero eorum Dominis confiscamus, & personas eorundem Socialium exponimus Fidelibus capienda, ut capientium fiant servi. Non obstantibus, si aliquibus communiter, vel divisi à Sede prædicta foret indultum, quod suspendi vel excommunicari, aut ipsi & Civitates, Terra, Oppida, Castra, Villæ, & Communities, vel Universitates eorum interdici non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibusvis personis, locis, vel Ordinibus sub quacunque verborum forma, vel expressione concessis. Etiamsi de illis esset specialis & expressa, ac de verbo ad verbum in eisdem de Indulto hujusmodi mentio, & quibusvis Privilegiis, Indulgencias, vel Litteris Apostolicis generalibus vel specialibus quibusvis personis, locis, vel Ordinibus, sub quacunque verborum forma, vel expressione concessis. Etiamsi de illis esset specialis & expressa, ac de verbo ad verbum in eisdem nostris Processibus, & Litteris Apostolicis inde confessis mentio facienda, per quæ nullum contra præmissa, vel eorum aliquod volumus afferri Suffragium vel obstatulum interponi. Ut autem hujusmodi noster Processus ad dictorum Socialium perversorum & aliorum, quorum interest, notiam deducatur, chartas seu membranas processum continentis eundem majoris Ecclesiæ Avenionensis affi ostiis seu superliminaribus

faciemus, quæ processum eundem suo quasi sonoro præconio & patulo judicio publicabunt, ut iidem Sociales, & alii, quorum interest, ut præmittitur, quod ad eos non pervenerit, vel ignoraverint eundem, nullam possint excusationem prætendere, vel ignorantiam allegare, cum non sit verisimile, quod ad eos maneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ Constitutionis, inhibitionis, declarationis, privationis, inhabilitationis, mandati, voluntatis, ordinationis, dispositionis, remotionis, redditio, concessionis, reservationis, & confiscationis infringere, vel ei auctu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Massiliæ VI. Idus Maji. Pontificatus nostri anno quinto.

ANNO
1367.

Archiepiscopo Narbonensi Conciliorum Provincialium celebrationem mandat: anno

III.
Ex Anecd.
Martene
Tom. I.
col. 1492.

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri
Archiepiscopo Narbonensi, Salutem &
Apostolicam benedictionem.

SAcrorum Canonum testatur auctoritas, quod olim Sancti Patres, tam Romani Pontifices, quam alii Ecclesiarum Prælati cum solerter super Gregem Dominicum exercentes, de celebrandis Conciliis, in quibus de extirpandis vitis, & plantandis virtutibus, tam in Clero, quam Populo, & de conservanda libertate Ecclesiastica, de Statu quoque Ecclesiarum & piorum locorum dirigendo salubriter agebatur, fuerunt plurimum studiosi, ex iisque Status Ecclesiasticus in spiritualibus & temporalibus multum crevit; Sed, pro dolor! succrescente paulatim Prælatorum desidiâ, omisssaque continuatione Conciliorum, hujusmodi pullulant vicia, cresci indebet Populi, præfata libertas minuitur, cultus Divinus negligitur, irrogantur à Laicis Clero gravamina, & in temporalibus bonis ad divinum deputatis obsequium sentitur non modicum detrimentum. Optantes igitur, quod tantis malis in tua Provincia per salubrem tuam, & tuorum Fratrum providentiam occurrat, Fraternitatem tuam Apostolicæ sollicitudinis Studio excitamus ac requirimus, & hortamur attenius, per Apostolica Tibi scripta mandantes, quarenus Concilium tuæ Provinciæ, in quo de his, quæ pro laude Dei, & utilitate Ecclesiarum, & piorum locorum, nec non Cleri, & populi fuerint utilia & opportuna, providâ examinatione tractetur, & provideatur, quam citò commodè poteris, studeas convocare: Nobis de convocatione hujusmodi, cum eam feceris, & demum de gestis in eodem Con-

ANNO
1367.

cilio rescripturus, ac tu, & Suffraganei tui favorem Apostolicum, in his, in quibus illum reputabis utilem, fiducialiter postuletis.

Datum Avenioni VII. Calendas Decembris,
Pontificatus nostri anno tertio.

IV.
Ex Dia-
rio Ital.
Montfa-
con pag.
331.

Quod Casinenses Psalterio Gallico utantur:
anno - - -

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis Filiis Abbatii & Conventui Monasterii Casinensis, Ordinis S. Benedicti, nullius Diaecesis, Romana Ecclesia subiecti, nec non universis Conventibus, & Monachis Membrorum ejusdem, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Cum usus Psalterii Gallici tam in Romanâ Curia, quam in majori parte Ecclesiarum, & Monasteriorum habeatur frequentior quam Romani, cūjus usus servatur in vestro Monasterio Casinensi; Nos nolentes, quod in hoc à dictis Curia, & aliis pluribus Ecclesiis discreperis, discretioni vestrae in virtute sanctæ obedientiae, & per Apostolica Scripta mandamus, quatenus de cetero utamini Psalterio Gallico prelibato. Tuque, Fili Abbas, contradictores per regularem disciplinam, & etiam Censuram Ecclesiasticam, si opportunum fuerit, postposita appellatione, compescas.

Datum Romæ apud S. Petrum IV. Nonas Martii, Pontificatus nostri anno VIII.

Nic. G. de Mandato Domini nostri Papæ.

Bartholomæus

Locus ✠ Sigilli plumbei pendentis.

ANNO
1370.

GREGORIUS UNDECIMUS,

PONTIFEX CCIII.

ANNO DOMINI MCCCLXX.

Gregorius, prius Petrus Rogerius, anno 1370. Urbanum V. exceptit. Pacem inter Christianos conciliare annis est. Motus turbis Florentinis, quorum ope Romani nixi, Legatos Apostolicæ Sedis pepulerunt,

Sedem Avenione Romam post 72. annos transtulit: Mox obiit anno 1378.

(Magni Bullarii Romani hujus Edit. Tom. I. Luxemb. 1727. fol. 262. App.)

ANNO
1371.

Deputat duos Cardinales pro sedanda discordia inter Reges Angliae & Franciae obortâ: anno 1371.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei carissimo in Christo Filio Eduardo, Regi Angliae illiustri, Salutem & Apostolicam benedictionem.

AD procurandum statum pacificum & tranquillum inter Te, & carissimum in Christo Filium nostrum Carolum, Regem Francorum illustrem, dum minori fungebamur officio, mentem semper habuimus vigilem. Et dum, Divina disponente Clementia, ad apicem Summi Apostolatus fuimus assumpti, tanto ad id eò ferventius & instantius noster fuit excitatus affectus, quod vestra roti Populo Christiano periculosior erat & adhuc est discordia.

Eapropter duos è dictis Filiis nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiae Cardinalibus, videlicet, Simonem Tituli Sancti Sixti, & Joannem Tituli Sanctorum quatuor Coronatorum Presbyteros Cardinales, Apostolicæ Sedis Nuncios, tanquam pacis Angelos ad utramque Partem pro hujusmodi sedanda discordia Te super hoc gratiosè exhortando, duximus destinando. Verum nuper letanter audivimus, quod Tu, tanquam Princeps Christianissimus, ea, que idem Simon Cardinalis Serenitati tuae super praemissis exposuit, benignè audivisti, super quo Sinceritatem tuam multarum prosequimur actionibus gratiarum. Et, cum suamè nobis cordi sit, ut inter Te & dictum Regem Francorum, summotis hujusmodi discordiis, perpetua Pax reformetur, per quam solationi Catholici occurratur Populi, Christianæ Gentis Excidia tollantur, & obvietur periculis animarum, Excellentiam tuam rogamus & exhortamur, in Filio Dei Patris & per ipsius misericordiam obsecramus, quatenus eisdem Cardinalibus, & eorum cuilibet, in his, que super hoc Tibi ex parte nostra retulerint, credens indubie, & solerter attendens, quam sit onusta periculis, quantaque discrimina secum trahat hujusmodi damnosa dissensio, quantaque ex hoc bonis Christi Fidelibus contritatio, & Infidelibus exultationis & gaudii materia præparetur, tuum in mansuetudine animum præparans, pro Divina & Apostolicæ Sedis ac nostra reverentia, ad Pacem reformatam, per quam Regna crescunt, & Populi sub tranquilitate proficiunt, cum praefato Rege Francorum Te convertas; ac Nuncios industrios & solennes, & plenè instructos, Deum & Bonum pacis zelantes, ac plenius ad hoc mandatum habentes,

I.
Ex Arch.
Anglie
Rymier
Tom. 6.
pag. 702.